

H. Schrift elders leert, niet zal vergaan (zie Pred. 1 : 4; men vgl. hierbij mijn *Het boek De Prediker*, Kampen 1948 ter plaatse). Verder verdient men niet uit het oog te verliezen, dat de verkiezing van Israël tot Gods bijzonder eigendom duidelijk aan bepaalde voorwaarden verbonden wordt: „nu dan, indien ge goed zult horen naar mijn stem en mijn verbond zult bewaren, dan zult ge mijn eigendom zijn uit al de volken, want van Mij is de gehele aarde; en gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk” (Ex. 19 : 5, 6, vertaling van Gispén in de Korte Verklaring). Men zie hierover ook mijn *Het Verbond Gods*, blz. 93 v. en 179 v. En eindelijk mag wel met nadruk herinnerd worden, dat men het verbond Gods met Israël niet moet isoleren; het hangt ten nauwste samen met het genadeverbond dat God met de in Christus verkoren en gezaligde mensheid heeft opgericht (vgl. *Het Verbond Gods*, blz. 185 v.). Wanneer God in Gen. 17 : 7 zegt: „Ik zal mijn verbond oprichten tussen Mij en u en uw zaad na u van geslacht tot geslacht, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God en uw zaad na u” (mijn vertaling in de Korte Verklaring), dan raakt dit niet alleen maar Abraham en zijn vleselijke nakomelingen maar allen die geloven, zoals ons Doopsformulier het terecht interpreteert, en dan krijgt daardoor het begrip „eeuwig verbond” wel een andere nuance, maar is ook tevens duidelijk dat men daar voor de bijzondere positie van Israël geen argument aan kan ontleenen. Zo is er ook in de profetieën meermalen sprake van een „eeuwig verbond”, waaronder zeker niet het Sinaïetisch verbond met het nationale Israël is te verstaan, maar waarbij we veeleer juist zullen hebben te denken aan het „nieuwe” verbond van Jer. 31 : 31—34; zo met name in Jes. 55 : 3 en Ezech. 16 : 60 (vgl. *Het Verbond Gods*, blz. 161 v.).

Beduidt dit nu, dat Israël geheel en voorgoed van het heil des HEEREN verstoken blijft? De tenietmaking van het nationale verbond met Israël houdt geenszins in dat er voor dat volk geen hoop op behoudenis overblijft. Integendeel, Paulus herinnert er juist in Rom. 11 : 1 aan dat hij persoonlijk het levend bewijs van het tegendeel is, en onder verwijzing naar 1 Kon. 19 : 18 stelt hij in het licht, dat er onder Israël nog een „overblijfsel” is „naar de verkiezing der genade” (Rom. 11 : 4, 5). Of wij op grond van Rom. 11 : 26 hebben te geloven, dat er nog eens van een massale bekering der Joden sprake zal zijn, is mij, na alles wat ik daarover gelezen heb, nog steeds niet duidelijk; maar ook al zou dit het geval wezen, dan betekent dit toch niet, dat de vroegere positie van Israël, zoals het als volk Gods bijzonder eigendom was, weer zal worden hersteld, of dat het die positie nog onveranderd behouden heeft. Daarom moeten ook worden afgewezen de beschouwingen van E. Flesseman—Van Leer, *De staat Israël, een theologische beoordeling*, in het *Nederlands Theologisch Tijdschrift* 1949, blz. 420—434. Wat in Chiliastische kringen omtrent een bijzondere betekenis die Israël nog voor het Godsrijk hebben zal geleerd wordt, vindt geen grond in de H. Schrift. Men zie daarover Rutgers, *Premillennialism in America*, blz. 191—196, en Allis, *Prophecy and the Church*, blz. 232 v.